

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי **מושה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי **חיים פינטו** זיע"א

פרשת חוקת י' תמוז תשע"ח

926

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

משכיל לדוד

תכלית האדם קידוש שם שמים

ואילו היום הוא בלעדיו. וזהו אינו אותו עולם, זהו עולם אחר ושונה כי פנה הודו, זיוו והדרו. וזוהי דמות ודוגמא, אות סמל ומופת לאדם גדול שבמעשיו הגדולים, בקדושתו ובנועם הליכותיו קידש שם שמים בעולם והאיהב את ה' יתברך על הבריות, זכר צדיק וקדוש לברכה.

והיות וזוהי עיקר תכלית האדם בעולם, להרבות כבוד שמים ולקדש את שמו יתברך ברבים, ומשה ואהרן המעיטו בשגגה ושלא במתכוון את כבוד ה' יתברך על ידי הכאת הסלע "יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל", על כן נענשו בעונש כה קשה שלא זכו להביא את ישראל לארץ הקודש.

וכמובן שתביעה זו על משה ואהרן הייתה דקה מן הדקה, לפי שהקב"ה מדקדק עם חסידיו כחוט השערה. אולם אין ספק בכך שמשה רבנו ע"ה דאג במשך כל ימי חייו וקינא לשמו הגדול יתברך. הוא מסר נפשו בכדי להגדיל ולהאדיר את כבוד ה' יתברך בעולם וכל משאת נפשו הייתה כיצד להגדיל את כבודו ולהעצים את מלכותו של הקב"ה בעיני הבריות, אלא שכאן טעה משה והכה את הסלע וכאמור היה בזה חטא דק מן הדק של מיעוט בכבוד שמים ביחס למעלתו של משה, ועל כן נענש.

אולם עדיין קשה לי העניין. הייתכן שעונש כה קשה יגיע למשה ולאהרן רק מחמת טעות כה קטנה לכאורה של הכאת הסלע במקום דיבור עימו?

אלא שנראה לי לפרש בסיעתא דשמיא כי מלבד קידוש שם שמים שנמנע בעקבות הכאת הסלע, אילו היו משה ואהרן אכן פונים לסלע ומדברים אליו - היה בזה לימוד מוסר השכל לדורות עולם, ואת הלקח הזה הפסידו בני ישראל בהכאת הסלע. וכך אמר המדרש (ילקוט שמעוני כ"ו) "ודברתם אל הסלע" אמר לו - שגנע קטון רבו מכהו ומלמדו, כיוון שהגדיל בדיבור - הוא מייסרו. כך אמר הקב"ה למשה כשהיה סלע זה קטן הכית אותו שנאמר (שמות יז, ו) "והכית בצור" אבל עכשיו "ודברתם אל הסלע" שנה עליו פרק אחד והוא מוציא מים מן הסלע, עד כאן דברי המדרש.

כלומר רצה הקב"ה שבני ישראל ילמדו מכאן פרק נפלא ויסוד הכרחי בנושא החינוך לדורות. שכאשר הבנים קטנים עדיין, אפשר לייסר אותם ברצועה ולהכותם מעט לצורך חינוך. אולם משגדלו הנערים - שוב אין טעם ואין תועלת בהכאתם, אלא יש לחנכם על ידי דיבור ושיח בנועם ובנחת רוח. פרק אחד, הלכה אחת במתיקות ובעדינות יגרמו לו לנער להתרצות להתקרב אל התורה, ואז יהיה ניתן לראות ולהיווכח שהוא יוציא מים - מי תורה מן הסלע שבקרב.

את הלימוד העצום והנפלא הזה ביקש הקב"ה ללמד לישראל באמצעות הדיבור אל הסלע במקום להכותו, אולם כאשר הכה משה רבנו את הסלע בשגגה - הרי שבכך החטיא הוא את המטרה העיקרית ונמנע הלימוד לדורות. על כן כעס הקב"ה על משה ואהרן, והביאם על עונשם.

והיה רצון שזוכה תמיד לגדל ולקדש את שם ה' יתברך במעשיו, ושמו הנכבד יתעלה ויתקלס בקרב העמים, אמן ואמן.

"יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ אשר נתתי להם" (במדבר כ, יב)

כותב רש"י: להקדישני, שאילו דיברתם אל הסלע והוציא, הייתי מקודש לעיני העדה ואומרים - מה סלע זה שאינו מדבר ואינו שומע ואינו צריך לפרנסה מקיים דיבורו של מקום, קל וחומר אנו, עד כאן לשונו.

עיקר תכלית האדם על אדמות שיקדש את שם ה' יתברך על ידי מעשיו הטובים וירבה כבוד שמים בעולם. ואם עשה זאת בפרהסיא ונתקדש שם ה' ברבים מעלתו גדולה ועצומה לאין ערוך מן המקדש את שם ה' בצנעה. וכמו שאמרו חז"ל (סוטה י, ב) יוסף שקידש שם שמים בסתר, זכה והוסיפו לו אות אחת משמו של הקב"ה. יהודה שקידש שם ה' בפרהסיא זכה ונקרא כולו על שמו של הקב"ה. ובשעה שאדם עוסק בתורה בדחילו ורחימו ומקיים את מצוות ה' אלוקיו באהבה ובחיבה הרי על ידו מתקדש שמו של הקב"ה בעולם, לפי שזהו עיקר מטרת התורה והמצוות. וכמו שאמרו חז"ל (ילקוט ואתחנן תתל"ז) לא ניתנה תורה אלא כדי לקדש את שמו הגדול. ועוד איתא במדרש (תנחומא ויגש ו') אמר הקב"ה לישראל היו מכבדין את המצוות, שאם כבדתם אותן כאילו לי כבדתם.

ואף המתגבר על יצרו הרע ונמנע מלשמוע לעצתו - הרי גם הוא מקדש את ה' במעשיו ונותן כבוד לאלוקיו. וכמו שאומרת הגמרא (סנהדרין מג, ב) כל הזוכה את יצרו ומתוודה עליו, מעלה עליו הכתוב כאילו כבדו להקב"ה בשני עולמות.

בחסדי שמים זכיתי לקרבה מיוחדת מאחד ממנהיגי הדגולים של הדור האי גברא רבה הגאון הגדול מרן רבנו מיכל יהודה ליפקוביץ זצוק"ל זיע"א, שבמעשיו הכבירים ובגודל קדושתו וטהרתו קידש את שם ה' יתברך בעולם, והרים את קרן התורה בעיני כלל הברואים. וכה גדלה אהבתי והערבתי אליו, עד כי לעיתים הייתי מתנהג למולו כבן קטן היושב בסמוך לאביו ואוחז בידיו הקדושות מתוך תמיכה גדולה, היות וגופו היה רזה וחלוש מעוצמת עמל התורה שהייתה כל משאת חייו. ביתו היה בית פשוט וקטן, כדרכו בקודש להתנזר מן המתותרות ולהתרחק מהנאות העולם הזה עד קצה הגבול. ומן הבית הקטן הזה יצאה הוראה לכלל ישראל, כי היה ביתו לתל תלפיות לדורשי תורה ולמבקשי מוסר והשקפה טהורה. כל הבאים אליו ללא יוצא מן הכלל התקבלו בסבר פנים יפות, במאור פנים ובאצילות נפלאה. פשטותו ונועם פניו הקרינו על כל באי ביתו והיוו יסוד להערכה הגדולה ולהערצה העצומה של אלפי תלמידיו ורבותו שומעי לקחו.

פעמים כשזכיתי לישב במחיצתו היה משתף אותי בלבטיו בענייני השעה וכביכול הוא מתייעץ עימי ומבקש לשמוע את חוות דעתי. הוא העניק לי את התחושה שהוא מצפה למוצא פי ולדעתי האישית, כי ענווה גדולה הייתה בליבו ולא החזיק טיבואת לנפשיה. אשרי העם שככה לו, אשרי העם שאלו הם מנהיגיו וחבל על דאבדין ולא משתכחין. כי עד עתה היה העולם עם מרן רבי מיכל יהודה זצוק"ל,

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

7:31 | 7:23 | 7:28 | 7:13 **הדלקת נרות**

8:30 | 8:35 | 8:33 | 8:30 **מוצאי שבת**

8:30 | 8:35 | 8:33 | 8:30 **רבינו תם**

הילולא דצדיקא

י - רבי דוד חסין

יא - רבי צבי הירש מזידיטשוב

יב - רבי יעקב ב"ר אשר בעל הטורים

יג - רבי אלחנן וסרמן הי"ד מח"ס 'קובץ שעורים'

יד - רבי יעקב מלול ראב"ד זאן

טו - רבינו חיים בן עטר

טז - רבי שמעון דיסקין

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

וְנִטְמָתָם בָּם

בעת שהותי בארגנטינה שבדרום אמריקה באה לפניי אישה בטענה על בני משפחתה וילדיה שאינם מתייחסים אליה כראוי. הם אינם מתעניינים בה, אינם דורשים בשלומה ולא שומרים איתה על קשר כלל. דבר זה גורם לה צער גדול ועוגמת נפש מרובה, ועל כן היא באה לבקש את ברכתי שלכם ייפתח כלפיה, והם ישובו אליה כבעבר.

לצורך הברכה הביאה איתה האישה את תמונות בני משפחתה ופרשה אותם לפניי. בראותי את כל בני המשפחה מצולמים יחד בפתחה של מסעדה בצ'ילה המאכילה את הציבור טריפות, פניתי אל האישה ואמרתי לה שקשייה עם בני משפחתה אינה נעוצים בהם אלא בתמונה זו. האישה נטלה לידיה את התמונה והתבוננה בה שוב בעיון רב, ולאחר כמה רגעים אמרה שהיא אינה מבינה כלל על איזו בעיה אני מדבר.

"אדם קרוב אצל עצמו ואצל ילדיו" אמרתי לה, "ולכן אינך יכולה לשפוט את עצמך ואת משפחתך ולהבחין בבעיה בשתמונה. הבעיה היא שמשפחתך מצולמת על רקע מסעדת טריפה, ופרוש הדבר שבני המשפחה סעדו יחד במסעדה זו שמאכילה טריפות."

"מדוע אכילה זו קשורה לענייני המכאבי שבני משפחתי לא שומרים איתי על קשר?" ביקשה האישה לדעת. ואני השבתי לה:

"על אכילת מאכלות אסורים נאמר בתורה הקדושה 'וְנִטְמָתָם בָּם' (ויקרא יא, מג), כלומר אכילת מאכלי טריפה מביאה לטומאה המטמטמת את לבו ונפשו של האדם, וכתוצאה מאכילה זו האדם מקבל מחסום בראשו, עד שהוא אינו רואה אלא

את עצמו וכבר אינו חושב על הוריו כלל.

כך אפשר להסביר את הדבר שילדייך מתעלמים מקיומך ומשאיירים אותך לבדך, ופתרון הדבר הוא רק בהקפדה יתירה על ענייני הכשרות בבית. רק אז תוכלנה נפשות ילדייך להיפתח כלפיך, ובעזרת ה' עוד ישובו אלייך כבראשונה."

מבית ומחוץ

פעמים רבות באים לפני אנשים לקבל ברכה למילוי משאלותיהם, וכאשר אני שואל אותם: "האם אתם נזהרים לאכול רק מאכלים כשרים?" הם עונים לי תשובה מוזרה מאד: "בבית אנחנו נזהרים ובחוץ לא".

אך אני נותר תמה ושואל: מה ההבדל בין אכילת מאכלי טריפה שמטמאים את הנפש בבית, לבין אכילתם מחוץ לבית? האם ישנן בגוף האדם קיבה אחת לאוכל כשר וקיבה אחרת למאכלי טרפות? הרי קיבה אחת יצר לנו הבורא, ואליה נכנס כל מזוננו.

אין כל הבדל בין מאכלי טריפה הנכנסים לגופנו בתוך ביתנו לבין מאכלי טריפה שאנו אוכלים במקום חיצוני. שניהם אסורים בתכלית האיסור!

ושאלה נוספת לי - כיצד ייתכן שאדם מגיע לבקש את ברכת הצדיק מתוך רצון שברכת ה' תחול עליו כאשר כל גופו מלא בשקצים וברמשים!?

כאשר אני שואל את אותם אנשים שאלות אלו ומוכיח אותם על מעשיהם הסותרים, הם שומעים לדברי תוכחתי ומבינים עד כמה הם טעו בדרכם, וברוך ה' רבים זוכים לחזור לדרך הישרה ושומרים על הכשרות בביתם וביציאתם.

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

ה'סוד' של היהודי הפשוט

חוק ברזל הוא בתורה הקדושה: חוקה חקקתי ואין לך רשות להרהר אחריה. כשהיהודי חי עם אמונה פשוטה: "אינני מבין הכל - אבל הקב"ה הוא שמבין את הכל", משם צומחת לו הישועה!

סיפר הרה"ק רבי העניך מאלכסנדר זצ"ל:

מעשה שהיה בשנים קדומות, היה בישוף אחד שונא ישראל והיה תקיף מאד בעיר שלו. הלה גזר גזירה על היהודים שיעמידו אחד מביניהם שיעמוד מולו לויכוח. אם הוא ינצח בוויכוח, אז יוכל הוא לעשות עם היהודים כחפצו ולגזור עליהם גזירות. לעומת זאת, אם היהודי ינצח אותו בוויכוח, דמו בראשו והיהודים יכולים לעשות לו כרצונם. עד כדי כך היה בטוח בחכמתו ובקיאיותו.

גזרו היהודים צום ומספד, ולא ידעו את מי לשלוח אל הויכוח. בא לפנייהם יהודי כפרי פשוט ואמר: אני אלך ואנצחנו. אמרו לו: הכיצד אתה איש בער תוכל לנצח את הבישוף המלומד הזה? אמר להם היהודי: עלי ועל צווארי.

מכיוון שלא היה להם מועמד אחר, הסכימו היהודים ואכן הכפרי הזה בא אל הויכוח.

הבישוף הכין בימה גדולה והושיב שם שרי צבא ומלכים ושרים למען תרבה גדולתו כאשר ינצח את היהודי. גם אלפי אנשים של העיר באו לשם בכדי לראות את הויכוח הגדול. והנה הגיע הכפרי שלנו, ניגש בזריזות אל מול הבישוף ושאלו:

מה פירוש המילים "איני יודע"?

ענה הבישוף: "איך וויס נישט" (אני לא יודע).

כאשר שמעו האנשים מסביב שהוא משיב בפה מלא שאינו יודע, תיכף דחפוהו מעל הבימה והרגוהו אותו, כיון שהם לא הבינו מה שאל היהודי וכך סברו שהכפרי ניצח אותו בוויכוח.

ראו היהודים את תשועתם הגדולה ותמהו מאד, כיצד עלה בדעתו של היהודי הפשוט הזה לנצח את הבישוף המלומד?

אמר להם האישי: ראיתי ב'עברי טייטש' שכתוב על "איני יודע" - "איך וויס נישט". העליתי בדעתי שאם ה"עברי טייטש" אינו יודע, אז הבישוף בודאי לא ידע...

רואים אנו, סיים הרבי ר' העניך, כי מ"איך וויס נישט" יכולה לבא ישועה גדולה לישראל.

כך גם פרה אדומה היא ענין של "איני יודע" ענין של סוד. ולכן יכול כלל ישראל להגיע על ידה לתשועה גדולה.

רבי העניך מאלכסנדר זצ"ל בספרו 'חשבה לטובה', מסביר שמצות פרה אדומה שציונו הקב"ה לעשותה חק בלא טעם, באה ללמדנו, שבו ברגע שהאדם מכיר ויודע בכך שהוא לא מבין כלום, אבל הקב"ה כן יודע ונסתרים דרכיו, בכך הוא מטיל עצמו תחת חסותו של הקב"ה, ומשכך, הקב"ה עוזרו, כדברי דוד המלך ע"ה:

"יושב בסתר עליון בצל שדי יתלונן אומר לה' מחסי ומצודתי וגו', כי אתה ה' מחסי עליון שמת מעונך, לא תאונה אליך רעה וכו' כי בי חשק ואפלטוהו וגו'."

וזה לשונו הק': "פרה אדומה הוא חוקה, והטעם ממנה הוא זה בעצם אינו יודע, וכיון שאני באמת איני יודע כלל ואין אני כלום, הרי איננו תחת מי כי אם תחת ה' והוא היודע הכל, אם כן גם אני יודע הכל, ובוהו שאין אני יודע אני נכלל בהקב"ה, וזה העיקר. וזאת שכתוב בתורה: אדם כי ימות באוהל, שימות את עצמו תמיד, דעם עצמו הלא אני אינני כלום, ואין אני יודע כלום ומה אני, וזאת הוא התורה."

ואם יחפוץ לשבח אדם, שכבר הוחזק לרבים ונודע לאדם כשר וצדיק ואשר לא נמצא בו רעה ואשמה - גם על פני שונא ומקנא יש לשבחו! כי לא יוכל לגנותו, ואם יגנהו, ידעו הכל אשר פיו דבר שוא.

יש לשבחו!

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

הפטרת השבוע: "ויפתח הגלעדי" (שופטים י"א)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על מלחמת ישראל עם בני עמון, ועל הארץ שכבשו ישראל מסיחון שכבש מעמון, שהוא מענין הפרשה בה מסופר על בני עמון שישאל לא נלחמו עמם, אלא נלחמו עם סיחון וכבשו ממנו את הארץ שכבש מעמון.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ההתחלה אומרת הכל

"מראשית ערסותיכם תתנו לה' תרומה" (במדבר טו, כא)

המילה 'ערסה' היא מלשון מיטה שהאדם ישן עליה, ומוזהירה התורה שאדם קם ומתעורר מערסותו, 'ראשית' הדבר הראשון שעליו לעשות "תתנו תרומה לה'" ותרומה מלשון התרוממות, שעל האדם להתרומם מיד ולקום בזריזות לעבודת ה'.

ראשית מעשיו בבוקר יהיו תרומה לה', שיתעסק במלאכת שמיים - בהכנה לתפילה, כמו שנאמר "הכון לקראת אלוהיך ישראל". וכך בדרך זו יזכה לקנות יראת שמיים כי הכל תלוי "בראשית" בהתחלה, ואם ההתחלה נכונה וראויה ההמשך יהיה כדוגמתה.

עוד אפשר לפרש "מראשית ערסותיכם תתנו לה' תרומה". "ערסותיכם" דהיינו כשהילד קטן והוא עדיין בערסה, הרי כבר מערסותו צריך לתת אותו תרומה לה', לחזק אותו בדרך התורה והמצוות, ולא להמתין עד שיגדל. וכמו שאומר הפסוק (משלי כב, ו) "חונן לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה", כי הכל תלוי בחינוך הראשוני, ואם כשהוא בקטנותו בערסה, מראשיתו יתחנך לתורה ולקדושה כך גם כשיגדל ימשיך ויחזיק בדרך קדושה זו.

חובה קדושה לאמץ דרך עלייה זו, מוטלת גם עלינו בני התורה. וכבר בתחילת הלימוד כשאדם בא ויושב ליד הגמרא, עליו לדעת כי הכל תלוי בצורה שבה פתח הוא את חוק לימודו. אם התחיל מיד בהתלהבות קודש - להשקיע את הראש בעיון הגמרא ולא להתעניין בשום דבר אחר, הרי שמובטחת לו עלייה במסילה העולה בית אל, אולם אם כל הפרעה קטנה תסיח את דעתו מן הלימוד וכבר בתחילת הלימוד הוא לומד בעצליים ובריפיון, ובכל רגע פוסק ממשנתו, ודאי שתורתו נעשית קרעים וקריעים ומלימוד שכזה לא תצא כל תועלת ואין הוא מוסיף יראת שמים.

לכן נתחזק כולנו בעמלה של תורה ובפרט בתחילת הלימוד, שתחילת הסדר יהא בהתלהבות ובמרץ ובצורה טובה ומועילה, ומובטח שבסייעתא דשמיא גם ההמשך יהיה כך. ויהי רצון שנזכה לעלות מעלה מעלה בתורה וביראת שמיים, אמן ואמן.

חזק וברוך

על מידות שבין אדם לחברו

שורש עיקר הצלחת האדם, כותב מרן הגאון רבי מיכל יהודה לפקוביץ זצ"ל בספרו 'אמרי דעת' (עמ' רנ"ו) הוא תלוי בעניין של שמירת העיניים, שהוא הגורם להצלחת האדם הן ברוחניות והן בגשמיות. וזה לשונו הטהור: "וכן יש לנו ללמוד את כל מאורעות הזמן הצרות והייסורים של הכלל ושל משפחות ויחידים, אשר אמנם דרכי ד' נסתרו מעמנו, אך יש לנו לתלות הרבה מהם שתלויים בעניין הטהרה והקדושה, כי שמירת העיניים וטהרת המחשבה זהו הדבר הראשון לכל הצלחת האדם, וגם הדבר האחרון המביא לידי קדושה של אין סוף עד רוח הקודש".

אם כן, נמצא שמעלת העין והראיה היא גדולה מאד, ויש שהראיה היא לטובה ויש שהראיה היא לרעה. ויסוד הדבר הוא מחמת שככל שהפעולה היא פחות גשמית, כך גם הפועל הנעשה ממנה הוא יותר גבוה. כך למשל הפעולה הנעשית על ידי הפה היא יותר גשמית מפעולת העין, והפעולה הנעשית על ידי כלי המישוש שבאה לידי ביטוי בידיים היא יותר גשמית מפעולת הפה. ולכן פעולת הראייה, שהיא על ידי תמונה בעין השכל, גם הפגם שלה וגם התועלת שלה הוא גבוה.

אם נבקש לעמוד על הכח העומד בראיית העין, נוכל למצוא בכמה מקורות בתורה ובדברי חז"ל, על התוצאות של ראיות נכונות, או ראיות לא נכונות, מהם נוכל ללמוד ולהשכיל על העניין הגבוה שיש בראייה.

בפרשת נח אנו לומדים על מעשה שם ויפת שהלכו אחורנית לכסות ערוות אביהם כדי שלא לראות את מה שלא היה בו צורך, והתורה מספרת על הברכות שהם זכו בשביל מעשה זה, וגם על הקללה שנתקלל חם, שיהיה עבד לאחיו. ובמדרש תנחומא מבואר שהשתנה צורתו של חם "מפני שחם ראה ערות אביו נעשו עיניו אדומות, ועל שהגיד בשפתיו נעשו שפתותיו עקומות, ועל שחזר פניו נתחרך שער ראשו וזקנו", כפי שאנו רואים עד היום שכל זרעו של חם הם ממש משונים במראיהם החיצוניים. וזוהי בעצם המשמעות של ראייה אסורה, שבגלל ראייה אחת נענש חם לדורות עולם עד ימינו אנו.

ולעומת זאת עלינו לדעת כי הפגם של הראייה הוא לאו דווקא כשמסתכל בדבר טמא, אלא לפעמים גם כשמסתכלים בדבר שהוא קדוש והוא לא לפי מדרגת האדם מיד נענשים עליו, כך שאם האדם מסתכל בדבר שהוא למעלה מדרגתו - יש בזה פגם בשבילו כי החומר והגשם שבו לא יכול להכיל קדושה כזו, ואין הוא ראוי להביט שם.

וכך מבואר על משה רבינו ע"ה כשראה את הסנה בוער באש ואינו אוכל, כשהבין שמראה זה הוא מראה אלוקים מיד הסתיר עיניו מלראות "כי ירא מהביט אל האלוקים" (שמות ג, ו). משה רבינו מבין שמראה זה גדול וקדוש, ואינו רוצה לתת לעיניו הגשמיות לראות את הקדושה הזו.

ועוד מצאנו שהתורה הקפידה על שבט הכהונה "ולא יבואו לראות כבלע את הקודש ומתו" (במדבר ד, כ). הרי שהקפידה התורה שלא יראו מי שאינו צריך את כלי הקודש. וכל כך לפי שקדושתם גבוהה ואין רשות לעין בשר רגילה לראות קדושה זו.

לעיתים הראייה וההסתכלות בחפצי קודש, מסוגלת למשוך על האדם שפע רוחני גבוה וכוח עליון המסוגל להתקדשות ולטהרת הנפש. כך בהסתכלות על פני אדם צדיק בבחינת "והיו עיניך רואות את מוריך", וכך בהסתכלות על יריעת הספר תורה בשעה שקוראים התורה. הלא כך מציין רבינו חיים ויטאל זיע"א ב'שער הכוונות' (דרוש א' בענין קריאת ספר תורה) "ונבאר תחילה מנהג מורי שהיה נוהג לנשק הספר תורה וללוותו לילך אחריו כשמוליכין אותו מן ההיכל אל התיבה לקרות בו, ואח"כ היה נשאר שם סמוך אל התיבה עד שהיו פותחין הס"ת ומראין אותו לקהל כנודע, ואז היה מסתכל באותיות הספר תורה ממש, והיה אומר שעל ידי הסתכלות האדם מקרוב כל כך שיוכל לקרוא האותיות היטב על ידי זה נמשך אור גדול אל האדם".

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זכור לטוב

מקדשין את שמו תמיד. מיציאת החמה ועד שקיעת החמה הן אומרים "קדוש קדוש קדוש ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו" (ישעיה ו), ומן שקיעת החמה עד יציאת החמה הן אומרים "ברוך כבוד ה' ממקומו" (יחזקאל ג), וכן מתכוין ועושה שלום בשבעים לשונות ובכל באי עולם שברא בעולמו שנאמר (איוב כ"ה) "עושה שלום במרומיו". כך יעשה האדם שלום בין כל אדם לחבירו ובין איש לאשתו.

וכן היה עושה אהרן הכהן שהיה מתכוין ועושה שלום בין ישראל לאביהם שבשמים ובין ישראל לחכמים ובין חכם לחבירו ובין ישראל לחבירו ובין איש לאשתו, ועליו הוא אומר (ישעיה ג) "אמר צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו", ועליו נאמר (שם נ"ו) "כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה" וגו'.

הקדוש ב"ה שהוא בוחן לבות וכליות היה אומר לאהרן אתה נתכוונת לטובה ועשית שלום ביני ובין בני ישראל, אני מוציא ממך בנים שמכפרים על ישראל בכל שנה ושנה וקוראין עליהם שלום בכל יום ויום ויאמרו להם (במדבר ו) "יברכה ה' וישמרך יאר ה' פניו אליך ויחנך ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום".

לשון צער, ואין מים אלא דברי תורה, לכך נאמר ביער בערב וגו' לקראת צמא התי מים.

למה ישראל דומין בעולם הזה לפני אביהם שבשמים?

למלך בשר ודם שהיה לו שני עבדים, ונותן להם שני עצים ואומר להם הביאו לי את האור. המצטער גופו לפני המלך מביא את האור לפני המלך, שאינו מצטער גופו לפני המלך אינו מביא.

דבר אחר, משל למלך שהוא יושב על כסאו והיה עבדו משרת לפניו ורואה

המלך את עבדו שהוא מתבהל לפניו, מיד עומד המלך מן כסאו ותופס את עבדו בידו והושיב אותו לפניו, וכך אמר להם הקב"ה לישראל; בני עשו רצון בניכם ועבדיכם כדרך שאני עושה רצון בני ועבדי, שנאמר (ישעיה נ) "מי בכם ירא ה' שומע בקול עבדו אשר הלך חשכים ואין נוגה לו יבטח בשם ה' וישען בא-להיו".

מתוך השלום כיצד, אלא כשם שהקב"ה יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים, הוא מתכוין ועושה שלום בארבע מאות ותשעים וששת אלפים רבבות של מלאכי השרת שהם עומדים לפניו תמיד והם

אמר להם הקב"ה לישראל; בני וכי לא הגדתי לכם בתחילה שאף על פי שאתם בוכים ומצטערים עכשיו על הבית האחרון שהוא חרב בעונותיכם, אבל לעתיד תבואו ותשמחו עמי שמחה שלמה כדרך שאני משמח בכם, שנאמר (ישעיה ס"ד) "כקדוח אש המסים מים תבעה אש להודיע שמך לצריך מפניך גוים ירגזו בעשותך נוראות לא נקה" וגו'.

ומאי "וגם לילה", אלא אלו השנים רעים וקשים שאתם דרים בין העכו"ם. ומאי "אם תבעיון בעיו שובו אתיו", אלא לפי שאין הקב"ה נותן את התורה אלא למי שמצטער עליה, שנאמר (שם כ"א) "משא בערב ביער בערב תלינו אורחות דדנים לקראת צמא התי מים", ואין בערב אלא לשון ערב, ואין יעקב אלא

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

הרב בנישתי מנהל בית הספר בעיר ניס שבצרפת, סיפר למו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, בשם אמו הגב' חנינא שתי', שכידוע רבי חיים פינטו זיע"א היה רגיל להתענות מערב שבת לערב שבת. את התענית הוא היה מתחיל במוצאי שבת קודש, כשהוא שרוי בצום עד ערב שבת הבאה. לחם לא אכל ומים לא שתה. ובכל ערב שבת היתה אשתו הרבנית מכינה לו מרק חם עם קציצות בשר.

ויהי היום, הרבנית יצאה אל הקצב כדי לקנות בשר כמנהגה להכין לו את סעודת ליל שבת קודש, אך במקום שהקצב יתן לה בשר 'חלק' (גלאט. כשר) נתן לה בטעות בשר כשר אך לא 'חלק'.

הרבנית הביאה את הבשר לביתה, והכינה לרב מרק ובשר כהרגלה לכבוד שבת קודש ולהחיות את נפש הצדיק שהיה שרוי בתענית במשך כל השבוע. והנה כשהגישה הרבנית את צלחת המרק על השולחן, ביקש רבי חיים זיע"א להתחיל לסעוד את לבו, ואז, לפתע קרא לרבנית ואמר לה: קחי מכאן את המרק! הוא אסור באכילה, מכיון שיש בו תולעים...

הרבנית הסתכלה על המרק שהיה נקי וצח, התבוננה היטב בצלחת ולא הבחינה בתולעים. ובתום לבה חשבה, שהרב לא חפץ לאכול את המרק והוא מתכוין בהלצה למה שאמר. משום כך ניגשה הרבנית למטבח והגישה לבעלה את המנה השניה - את קציצות הבשר.

והנה הרב שוב מסיב את תשומת לבה לתולעים שרוחשים בצלחת: "האם את רוצה להאכיל אותי דבר איסור? הן כתוב בתורה כי מי שאוכל תולעת עובר בחמשה לאווין, והנה את מביאה לי לשולחן קציצות בשר שתולעים חיים יוצאים מהם!"

נטל רבי חיים את כל הסיר עם המרק והבשר והשליך את הכל לאשפה, ובסעודה זו - לאחר שבוע של תענית - אכל רק לחם בלבד, מבלי לנגוע בבשר.

מיהרה הרבנית והלכה אל הקצב, ושאלה אותו אודות הבשר שקנתה אצלו; האם הוא טוב, ומי היה השוחט? וכדו'. הקצב השיב לה כי השוחט הוא אדם ירא שמים, אלא שהבשר שקנתה לא היה 'חלק' - גלאט כשר, כי אם בשר כשר רגיל, כיון שבבשר הזה היה ספק 'סירכא' בריאות - דבר שמונע מן הבשר להיות חלק - גלאט.

מיד הבינה הרבנית הצדקת, כיצד השם יתברך מנע מבעלה הקדוש לאכול בשר שנפלה בו שאלת כשרות.

ומכאן הלכה למעשה, כי הספרדים צריכים להקפיד לצרוך אך ורק בשר 'חלק'. ואף גם רואים אנו מכאן, שאדם ששומר את עצמו מדברים אסורים הקדוש ברוך הוא שומר עליו לבל יכשל בהם, כמו שנאמר "ורגלי חסידי ישמור".